

ระบบการปลูกกล้วยหอมทองปลอดภัย เพื่อการส่งออกไปประเทศญี่ปุ่นในรูปแบบ กลุ่มเกษตรกรของประเทศไทย

๑๖๗๓๕๕

ปณิดา กันถาด

อาจารย์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

กล้วยหอมทองเป็นพืชที่คนส่วนใหญ่รู้จักเพราะเป็นผลไม้พื้นฐานในการบริโภค หากถามถึงเรื่องสถานที่ปลูกที่มีปริมาณมากที่สุดในประเทศคงมีหลายจังหวัดและหลายพื้นที่ แต่หากเป็นการปลูกกล้วยหอมทองปลอดภัยเพื่อการส่งออกแล้วคงต้องเป็นที่จังหวัดชุมพรอย่างแน่นอน จุดเด่นของการผลิตในระบบการผลิตกล้วยหอมทองปลอดภัยเพื่อการส่งออกไปประเทศญี่ปุ่นในจังหวัดชุมพรได้เริ่มทำมาในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2533 ปัจจุบันได้ดำเนินการส่งออกมาเป็นระยะเวลาเกือบ 24 ปี ซึ่งใช้เวลาในการพัฒนาการทั้งทางด้านองค์กรและองค์ประกอบความรู้ด้านการวัดการปลูกกล้วยหอมทองปลอดภัยมา เป็นระยะเวลาไม่นาน ปัจจุบันเฉพาะที่จังหวัดชุมพรส่งออกกล้วยหอมทองไปประเทศญี่ปุ่นเพียงอย่างเดียวประมาณ 35,000 กิโลกรัม/สัปดาห์ หรือ 1,820,000 กิโลกรัม/ปี แต่ปัจจุบันมีผู้สนใจปลูกทั้งประเทศในหลายกลุ่มเกษตรกรทำให้ผลผลิตกล้วยหอมทองปลอดภัยที่ส่งขายไปประเทศญี่ปุ่นสูงถึง 65,000 กิโลกรัม/สัปดาห์ หรือ 3,380,000 กิโลกรัม/ปี ถึงแม้ปริมาณการส่งออกจะสูงแต่ยังไม่เพียงพอความต้องการของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากแต่ละสหกรณ์ผู้บริโภคแต่ละจังหวัดของประเทศญี่ปุ่นมีความต้องการรวมกันมากกว่า 120,000 กิโลกรัม/สัปดาห์ หรือ 6,240,000 กิโลกรัม/ปี ซึ่งหมายความว่าประเทศไทยตอบสนองความต้องการกินกล้วยหอมทองของคนญี่ปุ่นได้เพียงร้อยละ 54.17 เท่านั้น ยังมีความสามารถในการเพิ่มปริมาณได้มาก และสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือราคา เนื่องจากมีการกำหนดราคาซื้อขายล่วงหน้า ที่ 15-20 บาท/กิโลกรัม จึงไม่ต้องกังวลเนื่องจากการขายเมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตและมีการรับซื้อทุกสัปดาห์หมดกังวลเรื่องผลกล้วยหอมทองจะสุกแก่เกินไป

ปัจจุบันมีผู้สนใจปลูกเป็นจำนวนมากแต่ยังไม่ทราบว่าจะเริ่มจากไหน ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทั้งระบบเสียก่อน

ลักษณะขององค์กรและหน้าที่ขององค์กร จะแบ่งออกได้ดังนี้

1. ผู้ผลิต (ผู้ปลูกกล้วยหอมทอง)

เป็นเกษตรกรรายย่อย ต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือ รัฐวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกกล้วยหอมทอง ในพื้นที่ต้นสังกัดอยู่ มีหน้าที่ในการผลิตกล้วยหอมทองปลอดภัยและนำผลผลิตมารวมกันยังโรงงานบรรจุภัณฑ์ของแต่ละกลุ่มเกษตรกร

2. กลุ่มเกษตรกร, สหกรณ์ หรือ รัฐวิสาหกิจชุมชน

ผู้ปลูกกล้วยหอมทองเพื่อการค้าเป็นผู้รวมกลุ่มเพื่อจัดการโดยจะจัดตั้งเป็นรูปแบบการบริหารงานทั้งทางด้านฝ่ายส่งเสริม ฝ่ายตรวจสอบ และฝ่ายบริหาร ซึ่งองค์กรต่าง ๆ นี้ ผู้มีหน้าที่หลัก คือ

1. รวมกลุ่มเกษตรกรภายในพื้นที่และจัดหาสถานที่ในการรวบรวมกล้วยหอมทองในพื้นที่
2. มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมให้ความรู้และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและเพิ่มมาตรฐานปริมาณการผลิต
3. มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานการผลิตของสมาชิกเป็นรายแปลง แจ้งเตือนความเสี่ยงและลงโทษหากมีการละเมิดกฎเกณฑ์ของสมาชิก
5. ติดต่อองค์กรภายนอกที่สามารถช่วยส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองให้สูงมากขึ้น

3. บริษัท Pan Pacific Food Corporation (PPFC)

เป็นบริษัทผู้รวบรวมผลผลิตกล้วยสดที่ผ่านเกณฑ์การส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น ซึ่งหน้าที่หลักของบริษัท PPFC มีหน้าที่หลัก คือ

1. เป็นผู้รวบรวมกล้วยหอมทองสดที่ผ่านมาตรฐานส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นจากกลุ่มสหกรณ์ สหกรณ์ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ภายในประเทศ ปัจจุบันการปลูกกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกในประเทศเริ่มได้รับความสนใจจากเกษตรกรเนื่องจากมีรายได้ที่แน่นอน อีกทั้งระบบการจัดการจะให้กลุ่มเกษตรกรรวมตัวกันและจัดตั้งกลุ่มซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายแบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุม 3 โซนพื้นที่ทั้งประเทศไทย คือ

1. โซนภาคใต้ตอนบน (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง นครศรีธรรมราชและจังหวัดกระบี่)
2. โซนภาคกลางตอนล่าง (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี)
3. โซนภาคอีสานตอนบน (บึงกาฬ หนองคาย และอุดรธานี)

กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน ผู้ผลิตกล้วยหอมทองปลอดภัยเพื่อการส่งออกในระบบ

1. วิสาหกิจชุมชนสายน้ำโขง (อุดรธานี บึงกาฬ และหนองคาย)
2. สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)
3. สหกรณ์กล้วยหอมทองปลอดภัยจังหวัดชุมพรจำกัด (ชุมพร (อำเภอสวี) และ ระนอง)
4. เครือข่ายผู้ปลูกกล้วยหอมทองภาคกลาง (สระบุรี นครราชสีมา และ กาญจนบุรี)
5. กลุ่มเกษตรกรทำสวนกล้วยดำปลั่งลำสิงห์ (ชุมพร (เมือง, พะโต๊ะ))
6. กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควาวัด (ชุมพร (ละแม) และ สุราษฎร์ธานีตอนบน)
7. สหกรณ์การเกษตรบ้านนาสาร (สุราษฎร์ธานีตอนล่าง นครศรีธรรมราช และกระบี่)
8. สหกรณ์นิคมท่าแซะ (ชุมพร(ท่าแซะ) และ ประจวบคีรีขันธ์)

2. เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานในขั้นที่ 2 ร่วมกับสหกรณ์ผู้ผลิต ทั้งระบบการผลิต การปลูก การดูแลรักษา การคัดแยกผลิต ขั้นตอนและกระบวนการในการบรรจุหีบห่อ สารพิษตกค้างเป็นครั้งที่ 2 ภายหลังการตรวจสอบของสหกรณ์ผู้ผลิตอีกครั้งหนึ่ง

3. เข้าสู่มาตรฐานแปลงเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้ทราบ เพื่อตรวจสอบการผลิต การดูแลและแปลงเลี้ยง ซึ่งหากปรากฏการกระทำผิดกฎระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์จะทำการแจ้งให้สหกรณ์การผลิตทราบเพื่อให้ดำเนินการตักเตือนลงโทษ ต่อไป

4. มีหน้าที่ในการรวบรวมปัญหาอันเกิดจากกระบวนการต่าง ๆ ทั้งกระบวนการผลิตและกระบวนการบรรจุหีบห่อ หรือกับทางสหกรณ์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาด้านการผลิตกล้วยหอมทองให้มีประสิทธิภาพต่อไปในรอบประจำเดือนและปี

5. ตรวจสอบมาตรฐานผลผลิตที่นำมาบรรจุหีบห่อ และทำการปิดผนึกส่งตามลำดับ

6. ออกหมายเลขสมาชิกและหมายเลขกระบวนการผลิตในแต่ละรอบติดไว้กับผลกล้วยหอมทองทุกหวี หวีละ 4-5 จุด เพื่อให้ทราบแหล่งที่มาของผลผลิต

7. ประมาณการการผลิตในแต่ละรอบการผลิต โดยการรับแจ้งการตัดปลีกล้วยในแต่ละรอบ (1 ปี = 52 รอบ) หลังจากตัดปลี เกษตรกรต้องแจ้งสหกรณ์การผลิตเพื่อกำหนดวันตัดผลผลิตทำให้สามารถประมาณการผลิตที่จะเข้าในแต่ละรอบได้

8. การวางแผนและการจัดระบบให้มีการส่งเสริมการปลูกร่วมกับสหกรณ์การผลิต เนื่องจากความต้องการของผู้บริโภคจะมีความต้องการในปริมาณที่สม่ำเสมอทั้ง 52 สัปดาห์ ดังนั้นการแบ่งพื้นที่ที่มีอยู่ ให้สามารถเก็บผลผลิตสม่ำเสมอทั้ง 52 สัปดาห์

4. บริษัท Pacific Trade Japan (PTJ) เป็นบริษัทที่ทำหน้าที่ ดังนี้

1. เป็นผู้รับช่วงต่อผลผลิตกล้วยหอมทองที่เดินทางไปยังประเทศญี่ปุ่นกระจายไปตามสหกรณ์ผู้บริโภคต่าง ๆ ภายในประเทศญี่ปุ่น

2. เป็นผู้รวบรวมความต้องการกล้วยหอมทองในแต่ละสหกรณ์ผู้บริโภค (ส่วนใหญ่จะเป็นในแต่ละจังหวัด) ให้เป็นความต้องการรวมและแจ้งความต้องการล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือนมายังบริษัท PPFC เพื่อให้สามารถจำแนกความสามารถในการปล่อยสินค้า (กล้วยหอมทอง) ให้ในแต่ละจังหวัดได้ในปริมาณที่เท่าใด

3. เป็นตัวกลางประสานงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์ผู้ผลิตภายในประเทศไทยและสหกรณ์ของประเทศญี่ปุ่น เพื่อเสริมความมั่นคงของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

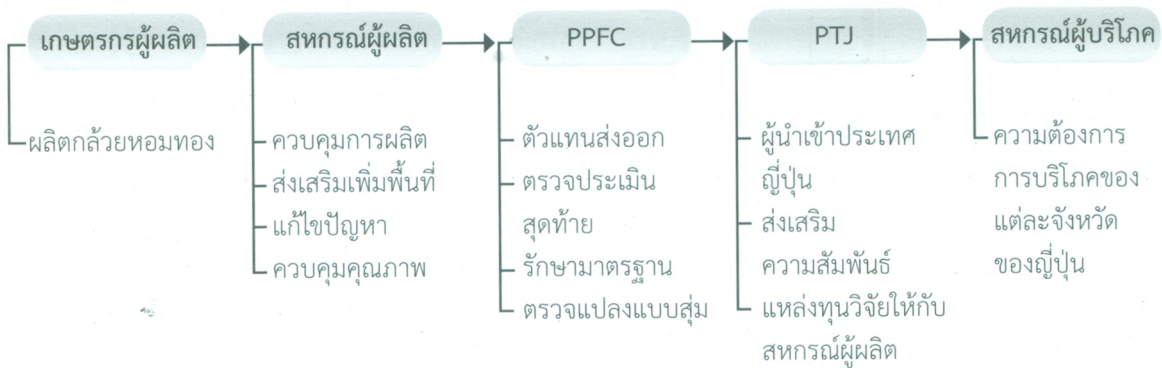
4. เป็นผู้สนับสนุนงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการในการผลิตกล้วยหอมทองที่เกิดขึ้นภายในประเทศและในประเทศญี่ปุ่น ของสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ในประเทศไทย ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ในประเทศญี่ปุ่น ได้แก่ มหาวิทยาลัยคินก

5. สหกรณ์ผู้บริโภคในประเทศญี่ปุ่นในแต่ละจังหวัด

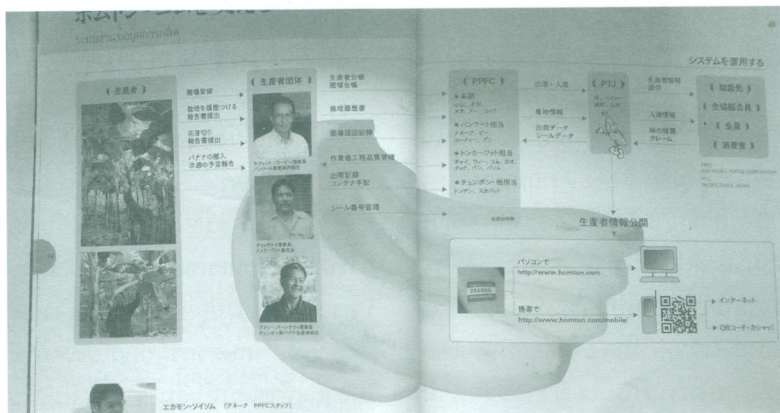
ความต้องการของผู้บริโภคในประเทศญี่ปุ่นจะรวมไว้ที่สหกรณ์ผู้บริโภคมากกว่า 31 สหกรณ์ ทั่วประเทศญี่ปุ่นจะมีคำสั่งซื้อเข้ามาประมาณ 3 เดือน ล่วงหน้า

ลักษณะการดำเนินการขององค์กร

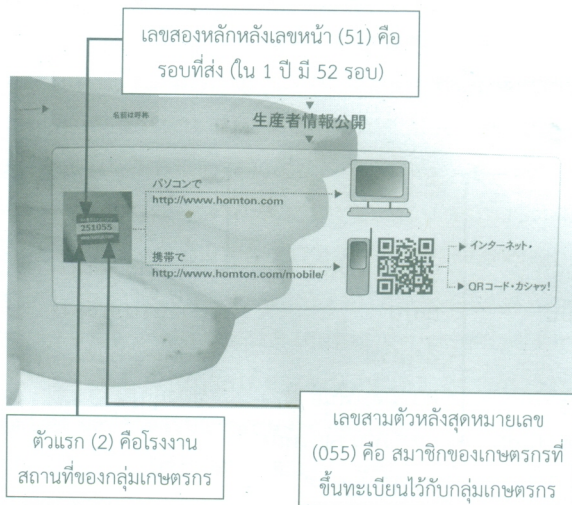

คุณลักษณะพิเศษของกล้วยหอมทองของประเทศไทยที่แตกต่างจากกล้วยหอมทองประเทศอื่นๆ

1. เป็นลักษณะการผลิตกล้วยหอมทองที่เป็นกลุ่มสมาชิกรวมตัวกันและมีการกำหนดราคา กล้วยหอมทองและทำสัญญาล่วงหน้าในราคา 15-20 บาท/กิโลกรัม (ในขณะที่ราคากล้วยราคาในประเทศเพียง 4-7 บาทเท่านั้น) แต่หากราคาในตลาดภายในประเทศสูงกว่า 7 บาท บริษัทผู้ส่งออกจะต้องเพิ่มราคาในระดับที่เท่ากันแต่จะไม่ต่ำกว่า 15 บาท ยกตัวอย่างเช่น ราคาตลาดในประเทศ 7 บาท ผู้ส่งออกจะรับซื้อจากกลุ่มเกษตรกร 15 บาท แต่หากราคาตลาดในประเทศขยับเป็น 10 บาท ผู้ส่งออกจะรับซื้อจากกลุ่มเกษตรกร 18 บาทเช่นกัน แต่หากราคาต่ำมากเป็นราคาตลาดในประเทศ 2 บาท ผู้ส่งออกยังคงรับซื้อจากกลุ่มเกษตรกร 15 บาทอยู่ดี ซึ่งมีเสถียรภาพทางด้านราคาที่ดีมาก ซึ่งผู้ผลิตสามารถคำนวณรายรับที่จะเกิดในอนาคตได้
2. การรับซื้อของผู้ส่งออกจะรับซื้อสม่ำเสมอและรับซื้อทุกสัปดาห์หรือ 52 สัปดาห์ ผลผลิตจึงไม่มีการตกค้างในพื้นที่ที่มีการส่งเสริม เกษตรกรจะได้รายได้ทุกสัปดาห์ และสามารถจัดระบบการปลูกเพื่อให้สามารถส่งขายได้ก่อนที่จะมีการปลูก จึงลดความกังวลด้านการรับซื้อ และผู้ส่งออกเองจะไปปรับสินค้าด้วยตนเองในกลุ่มเกษตรกร
3. การรับซื้อของผู้ส่งออกจะเป็นลักษณะผู้บริโภคสามารถตรวจสอบผู้ผลิตได้

การตรวจสอบของผู้บริโภคผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ โดยการพิมพ์หมายเลขที่ติดที่ผลกล้วย เราก็จะทราบว่าเป็นเกษตรกรผู้ผลิตและจะมีการให้คะแนนผลผลิตเพื่อเป็นรางวัลพิเศษให้กับเกษตรกร

สามารถเรียกว่ากล้วยหอมทองในระบบดังกล่าวมีตลาดที่แน่นอนทั้งยังเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับจากประเทศญี่ปุ่นซึ่งทุกกลุ่มเกษตรกรทั้ง 9 กลุ่ม มีโรงงานขนาดเล็กเพื่อทำการคัดบรรจุเองในพื้นที่แต่ละกลุ่มจะมีเลขกำกับเพื่อการตรวจสอบคุณภาพ

4. กล้วยหอมทองที่ปลูกในระบบดังกล่าวนี้ถึงแม้ว่าไม่สามารถเรียกว่าพืชอินทรีย์ แต่ก็ได้รับมาตรฐานเป็นพืชปลอดภัยของญี่ปุ่นเนื่องจากอนุญาตให้ใช้ปุ๋ยเคมีได้เพียงอย่างเดียว และกลุ่มเกษตรกรสามารถรักษาระดับมาตรฐานมาเกือบ 20 ปี เนื่องจากจะต้องมีการตรวจสอบแปลงทุกอาทิตย์ โดยไม่มีการแจ้งเตือนและผู้ตรวจสอบจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ตรวจของกลุ่มเกษตรกรและผู้ตรวจของบริษัทผู้ส่งออก ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มมีได้ทำงานร่วมกัน แต่จะนำข้อมูลของแต่ละฝ่ายมาประชุมร่วมกันทุกสัปดาห์เพื่อหาข้อสรุปของแปลงเสี่ยงแปลงต้องสงสัย แปลงต้องกำจัด (เนื่องจากฉีดยา) หรือกล้วยสวมสิทธิ (เกษตรกรนำกล้วยที่ไม่ปลอดภัยจากภายนอกแปลงมาขายเนื่องจากมีราคาสูง) และร่วมกันตัดสินใจเพื่อยังคงไว้ซึ่งมาตรฐานต่อไป

5. ปริมาณความต้องการกล้วยหอมทองของไทยในประเทศญี่ปุ่นมีความต้องการสูงมาก ซึ่งทั้ง 9 กลุ่มเกษตรกรผลิตได้ประมาณ 65,000 กิโลกรัม/สัปดาห์ แต่ความต้องการมีมากถึง 120,000 กิโลกรัม/สัปดาห์ ทำให้ยังมีโอกาสที่จะเพิ่มปริมาณผลผลิตไม่อีกมาก ด้วยปริมาณที่มีน้อยกว่าความต้องการ มีการสั่งจองก่อนการบริโภค 1 เดือน ในประเทศญี่ปุ่นกล้วยหอมทองที่ปลูกในระบบนี้ไม่มีวางขายตาม

ท้องตลาดแต่ต้องสั่งความต้องการไปยังสหกรณ์ผู้บริโภคของจังหวัดตนเอง และสหกรณ์ผู้บริโภคจะส่งความต้องการมาลำดับการส่ง การส่งกล้วยจะส่งไปตามบ้านเรือนหรือร้านของสหกรณ์ประจำจังหวัดเท่านั้น ซึ่งเป็นกล้วยหอมทองที่มีราคาแพงมากและแพงกว่ากล้วยหอมทองจากฟิลิปปินส์และจีน

6. การยอมรับของกล้วยหอมทองของไทยในตลาดของญี่ปุ่นได้รับการยอมรับสูงมาก ยกตัวอย่างเช่น ในช่วงการเกิดแผ่นดินไหวและความวุ่นวายในประเทศญี่ปุ่นทางบริษัทได้รับคำสั่งจากรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นให้ส่งผลผลิตที่นำเข้ามาทั้งหมดให้กับรัฐ และอนุญาตให้ส่งกล้วยที่มีขนาดไม่ได้มาตรฐาน (ใหญ่หรือเล็กเกินไป) เป็นกรณีพิเศษ 8 สัปดาห์และเพิ่มราคาเป็น 20 บาท/กิโลกรัม ทำให้เกษตรกรไทยได้รับรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น ดังตัวอย่าง การยอมรับในกล้วยหอมทองของไทยอยู่ในระดับที่ตีมากในประเทศญี่ปุ่น

7. ส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกรในระดับชุมชน เนื่องจากมีความหลากหลายระดับของเกษตรกรที่เข้ามาปลูกกล้วย ทั้งที่มีพื้นที่เล็กน้อยหรือพื้นที่ว่างจากการปลูกพืชอื่นสามารถปลูกกล้วยหอมทองในระบบนี้ได้ไปจนถึงชาวสวนที่มีพื้นที่หลายร้อยไร่ก็สามารถทำได้ เกษตรกรมีเงินรายได้ทุกเดือนจากการขายกล้วยมีโรงงานขนาดเล็กที่ใช้แรงงานของเกษตรกรและลูกหลานได้ประกอบอาชีพ ทั้งผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยกับผู้ผลิตสูง ซึ่งเป็นการผลิตการเกษตรที่ยั่งยืนและมั่นคงในอนาคต

8. กล้วยหอมทองของประเทศไทยเป็นกล้วยหอมทองที่มีความต้องการมากที่สุดจากการสำรวจของบริษัท PTJ ปี 2008 เนื่องจากมีรสชาติที่ดีที่สุดและกล้วยหอมทองจากจังหวัดชุมพรได้รางวัลผลผลิตที่อร่อยที่สุดจึงเป็นกล้วยหอมทองที่แพงที่สุดในประเทศญี่ปุ่น

ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาในขั้นต้นนี้ ทำให้เราสามารถมองเห็นอนาคตของกล้วยหอมทองปลอดภัยเพื่อการส่งออกที่สามารถเป็นพืชชนิดหนึ่งที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก และมีมาตรฐานสูงด้วยหลักที่ทำกันมาเป็นระยะเวลาอันนาน ทำให้มีผู้สนใจในการปลูกกล้วยหอมทองอย่างเป็นระบบมากขึ้นและปัจจุบันได้มีการขยายออกไปทั่วประเทศ

จุดเสียงของการปลูกกล้วยหอมทองปลอดภัยเพื่อการส่งออก

ถึงแม้จะมองเห็นโอกาสที่อาจทำให้เกิดการส่งเสริมการปลูกกล้วยหอมทองในระบบกลุ่มเกษตรกรแบบนี้ แต่ยังมีจุดที่อาจทำให้การปลูกไม่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้ปลูกในเขตภาคใต้ส่วนใหญ่ปลูกกล้วยในฐานะพืชแซมพืชอื่น ๆ ทำให้ไม่เห็นจำนวนมูลค่าที่ได้จาก

การปลูกกล้วยหอมทองทั้งที่มีการณรงค์ปลูกและราคา และยังมีพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่ให้กำไรมากกว่าทั้งที่พืชอื่น ๆ ไม่มีการประกันราคาสินค้าแต่อย่างใด

2. ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรซึ่งปัจจุบันเกษตรกรมีเพียงองค์กรด้านการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร หากเป็นความเสียหายที่เกิดจากธรรมชาติ ยังไม่มีหน่วยงานใดให้ความช่วยเหลือหรือช่วยเหลือตรงความต้องการ หากเป็นความเสียหายจากปัจจัยทางกายภาพ และโรคแมลง ในการพัฒนาองค์ความรู้ดังกล่าวสามารถปฏิบัติได้แต่ไม่มีงบประมาณของหน่วยงานใดสนับสนุนทำให้ผลงานวิจัยออกช้า การแก้ไขปัญหาล่าช้า เกษตรกรจึงเลิกปลูกไป

3. ความเข้าใจของเกษตรกรที่มีการปลูกพืชปลอดสารพิษ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการปลูกพืชปลอดสารพิษยุ่งยากและไม่คุ้มต้นทุน จึงฉีดยาฆ่าแมลงและยาฆ่าเชื้อราแล้วนำผลผลิตที่ควรขายให้กลุ่มสหกรณ์นำกลับไปขายให้พ่อค้าคนกลางเกิดปัญหากล้วยปริมาณกับที่แจ้ง หรือนำกล้วยผิดเข้ามายาขายส่งผลให้บริษัท PPFC หยุดรับซื้อกล้วย ส่งผลกับเกษตรกรโดยรวมซึ่งมีทั้งเกษตรกรที่ไม่ทราบว่าจะทำผิดและเกษตรกรจงใจทำความผิดดังกล่าว

4. เนื่องจากเงื่อนไขของการปลูกพืชปลอดสารพิษต้องปลูกโดยไม่ใช้สารเคมีและยอมให้เพียงปุ๋ยเคมีบางสูตรเท่านั้นทำให้ดินที่ปลูกซ้ำ ๆ กันที่เดิมนาน ๆ มีความเสื่อมทางด้านคุณภาพและแร่ธาตุอาหาร ปริมาณผลผลิตลดลงหรือเป็นโรคอันเกิดจากการขาดธาตุอาหาร สร้างความเสียหายและทำให้เกษตรกรที่ปลูกกล้วยส่งมานานต้องหยุดการผลิตในที่สุด

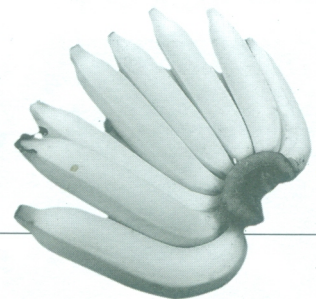
5. การหาแหล่งหน่อพันธุ์ที่มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมีแหล่งพันธุ์ที่ดี แต่ปัจจุบันยังไม่มีแหล่งหน่อพันธุ์และจากการทำการศึกษาหน่อพันธุ์ที่ดีมักเป็นหน่อที่ได้จากแปลงปลูกใหม่ หากเป็นหน่อที่ได้จากแปลงปลูกเก่าหลายปี

จะมีโรคและแมลงรบกวน แต่หากใช้หน่อที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อก็มีราคาแพงจนเกษตรกรไม่สามารถนำไปปลูกได้ (โดยปกติหน่อแยกจากต้นราคา 5-8 บาท/หน่อ แต่ถ้าเป็นหน่อเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อราคาหน่อละ 12-20 บาท)

6. การพัฒนาองค์ความรู้และการพัฒนาในอนาคตยังเป็นเรื่องที่ไกล เนื่องจากปัจจุบันการพัฒนาทางด้านการเกษตรกรรมเน้นหนักไปที่พืชเพื่อเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม เช่น ข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน แต่พืชที่ตอบสนองการบริโภคสดเช่นกล้วยหอมทองกลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ทั้งยังไม่มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่นหรือระดับประเทศทั้งที่มีศักยภาพในการผลิตสูงทำให้การของบประมาณสนับสนุนหรือพิจารณาจึงทำได้ลำบากและมักไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

บทส่งท้าย

การปลูกกล้วยหอมทองปลอดภัยหรือปลอดสารพิษเพื่อการส่งออกต่างประเทศญี่ปุ่นนี้มีความสามารถในการเพิ่มการส่งออกได้อีกมากด้วยเหตุผล เช่น ราคาที่แน่นอน เป็นการส่งเสริมการทำงานขององค์กรในระดับชุมชน ความต้องการของตลาดที่สูง สามารถขยายผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ ทั้งยังเป็นการผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เหตุผลดังกล่าวไม่ได้ถูกอ้างขึ้นเพียงแต่มาจากแต่ได้พิสูจน์ให้เห็นด้วยระยะเวลาที่ต่อเนื่องและยาวนานถึง 24 ปี จนกลุ่มเกษตรกรมีความแข็งแกร่งในการพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง แต่ด้วยการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการผลิตที่ต้องมีการต่อสู้มากขึ้นความไว้วางใจที่ผู้ซื้อมีให้แก่ผลผลิตของเราจึงมีความสำคัญอย่างมาก และตลาดปัจจุบันที่มีกระแสการตื่นตัวเรื่องสุขภาพทำให้ตลาดในประเทศเริ่มขยายตัวมากขึ้นถึงเวลาก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำการค้าพืชปลอดภัยของกล้วยหอมทองเสียที

เอกสารอ้างอิง

เกษตรทำสวนทุ่งควายวัด. (2556). เทคนิคการผลิตกล้วยหอมทองปลอดสารเคมี ครั้งที่ 2. ชุมพร: กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควายวัด.

เกษตรทำสวนทุ่งควายวัด. (ม.ป.ป.). การประชุมเปิดเผยข้อมูลการผลิตกล้วยหอมปลอดสารเคมีเพื่อการส่งออก. ชุมพร: กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควายวัด.

ชัชชัย โพศาล. (ม.ป.ป.). กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควายวัด กฏ ระเบียบ ข้อบังคับ. ชุมพร: กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควายวัด.